

ELEKTRONIKUS KÖNYVTÁRAZÁS

1. Mire jó az internetes idegen nyelvű tanulmány keresés?

2. Elérhető ingyenes adatbázisok

2.1 Hogyan keress?

2.2 JSTORE és EBSCO

3. BME OMIKK

3.1 Mit kereshetsz és hol?

3.2 Mi szükséges a használathoz?

3.3 Lappal az egyetemen

4. FSZEK – Fővárosi Szabó Ervin könyvtár

4.1 Mit kereshetsz és hol?

4.2 Mi szükséges a használathoz?

4.3 Helyhez kötött használat

4.4 Otthoni használat

1. Mire jó az internetes idegen nyelvű tanulmány keresés?

Minden dolgozat, projektfeladat, szakdolgozat vagy diplomamunka alappilléreit jelentik a szakirodalom releváns példányai. Azonban nem feltétlenül és nem mindig egyenes az út a megtalálásukhoz. Nélkülük azonban megalapozatlan a feltevés, a hipotézis, megválaszolatlan a kutatási kérdés, így a tortúra elkezdődik. A népszerű Google Tudós sok esetben megfelelő segítséget nyújt, de fontos tudni, hogy más lehetőségek is rendelkezésre állnak a keresésre. Az ingyenesen elérhető tanulmányok önálló keresése és kiválogatása a kutatómunka fontos – általában az egyik első - fázisa. Az alábbiakban álljon itt néhány tipp, példa és tapasztalat, ami megkönnyítheti a bűvárkodást.

2. Elérhető ingyenes adatbázisok

2.1 Hogyan keress?

A legfontosabb a keresés optimalizálása: a tárgyszón kívül egy kulcsszó, illetve a tudományterület beírása is sikeresebb találatokat nyújt. Ha például egy vizuális kommunikáció dolgozathoz szükséges tanulmány elérése a cél, akkor érdemes beírni a *visual, human, communication* kulcsszavakat, illetve ezek aktuális finomítását. A tudomány meghatározása, tehát hogy *communication* sok esetben fontos lehet, hiszen alapjában véve a *visual* találatra több, más területű (például egészségügyi, orvosi) találatok nehezítik meg a keresést – illetve lassítják és tömegesítik a találatokat.

Fontos: ha az adatbázis nyílik meg először, keresési lehetőség felajánlásával és nem a csomagok felsorolásának és kiválasztásának oldala, akkor még nagyobb az esélye, hogy más területű találatok is megjelennek.

A találatok megjelenítésénél érdemes megjelölni (ha lehetséges), hogy csak teljes szöveget, vagy letölthető pdf tanulmányokat mutasson, hiszen egyéb esetben olyan találat is szerepelni fog, melynél csak az *absztrakt*, tehát a rövid összefoglaló elérhető.

2.2. JSTORE és EBSCO

A két adatbázis ugyanazonokon az alapokon és struktúra mentén szerveződik, mindkettő több területen megjelent tanulmányokat tesz elérhetővé, hasonló kategóriák megjelenésével. A hozzáférés mindkét esetben szabályokhoz kötött, hiszen alapjában véve az intézmény fizet a csomagokért. A legalapvetőbb szabály, hogy a könyvtár tagja legyen a használó, így az olvasókártya bizonyos határidejű kiváltása szükséges, illetve az egyetem tekintetében *eik* vagy *hszk* azonosító szükséges (lásd a későbbiekben).

A különbség jelen esetben az, hogy míg a JSTORE az egyetemen (BME) is elérhető, addig az EBSCO csak a Szabó Ervin könyvtáron keresztül (lásd a későbbi leírásokban).

A JSTORE csomagok leírása itt található: <http://about.jstor.org/content-collections/journals>

Az EBSCO kategóriák és keresési útmutatók itt találhatóak: <http://www.ebscohost.com/title-lists>

3. BME OMIKK

Az egyetem hallgatójaként elsőként a könyvtár elektronikus adatbázisa tekinthető alapvető tanulmánykeresési lehetőségnek. Akár oktatási napon kívül, akár a kurzusok közötti időresek kitöltésére tökéletes, avagy *ha már úgyis helyben vagy, miért ne?*

3.1 Mit kereshetsz és hol?

A könyvtár az utóbbi időben már a kommunikáció szakos hallgatóknak is biztosít tanulmányokat a JSTORE adatbázis bizonyos csomagjainak elérésén keresztül – például rendelkezésre állnak az *Arts & Sciences* különböző részei. A fentiekben megismert másik példa, az EBSCO azonban nem hozzáférhető a Műegyetemen.

A könyvtár területén az adatbázis használatához érvényes olvasójegy és/vagy érvényes BME diákigazolvány szükséges.

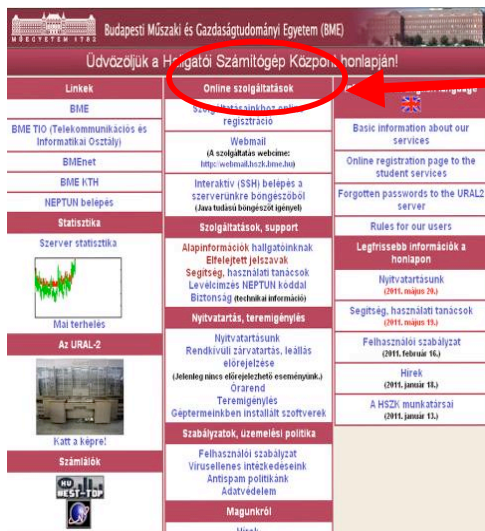
A könyvtár oldalán több információt is olvashatsz: <http://www.omikk.bme.hu/>

3.2 Mi szükséges a használathoz?

Az e-adatbázis kétféleképpen érhető el, annak függvényében, hogy a hallgatónak laptopja vagy otthoni számítógépe van-e. A hozzáférés kezdő lépése azonban megegyezik: hallgatóként hszk-s azonosító szükséges.

A hszk (Hallgatói Számítógép Központ) regisztráció és azonosító szükséges. Az oldal címe: <http://www.hszk.bme.hu/>

Az alábbiakban lépésről lépésre látható, hogyan működik a regisztráció:

1. lépés: az oldalon az *Online Szolgáltatások* alatti a *Szolgáltatásainkhoz online regisztráció* menüpontot kell kiválasztani.

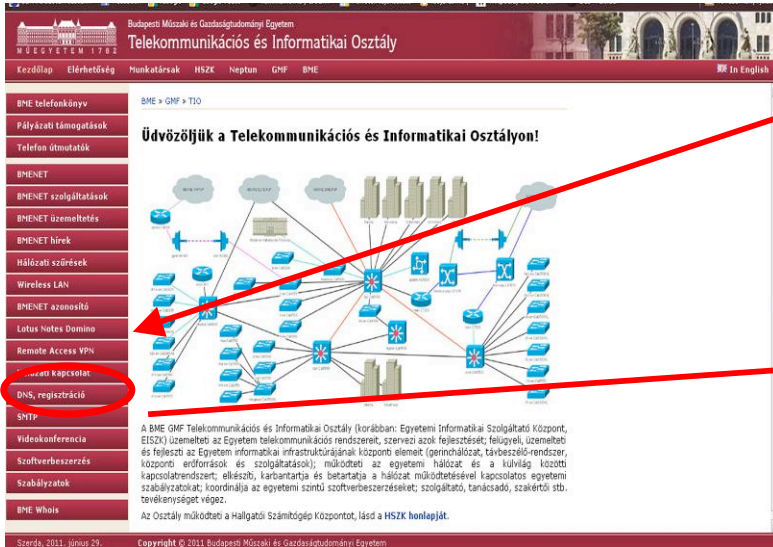
2. lépés: a *BME hallgatói account adminisztrációs oldal* jelenik meg, ahol a Neptun kód és a Neptun jelszó megadása, a szabályzat elfogadása szükséges, majd belépés.

3. lépés: kiválasztható, hogy mely szolgáltatásra kíván regisztrálni a hallgató, illetve a különböző részeket ki kell tölteni. A felhasználónév és az e-mail cím is a rendszer által adott, a lényeg a **BMENET** azonosító: pl xy123@hszk.bme.hu. Ezzel az azonosítóval és jelszóval lehet a továbbiakban a tanulmánykereső adatbázist használni.

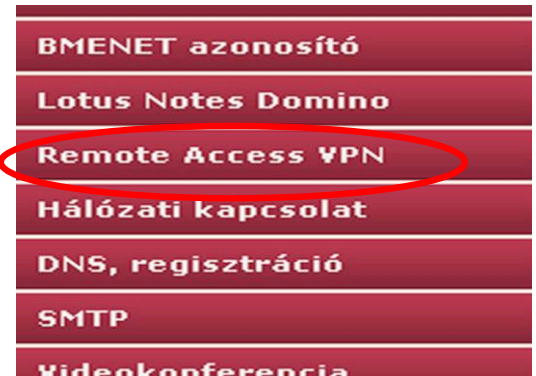
Az elfogadás, illetve a végleges rendszer-regisztráció eltarthat egy kis ideig, úgyhogy nincs probléma, ha egyből nem használható az azonosító.

3.3 Lappal az egyetemen

Az azonosító létrehozása után a www.eik.bme.hu, a *Telekommunikációs és Informatikai Osztály* oldalra kell belépni.

A *Remote Access VPN* menüpontra kattintva kezdhető el a hozzáféréshez szükséges program telepítése.

A belépés után sok esetben a BMENET azonosító és jelszó megadását kéri a rendszer.

A belépést követően a letöltendő programról ad részletes leírást. Elsőként a táblázatból ki kell választani a számítógép operációs rendszerét, ennek megfelelően fog tökéletesen futni a program...

BMENET azonosító
Információ a hálózatról • Szabályzatok
Hirarchivum
Elérhetőségünk • Használati feltételek

©1997-2010 BME

keresztül zajlik, kivéve a kliens helyi LAN-on lebonyolított forgalmát.

A Remote Access VPN használata

VPN client software telepítése

A műveleti Remote Access VPN használatához a Cisco VPN Client szükséges a távoli felhasználó számítógépén. A Cisco VPN Client letölthető az alábbi hivatkozások segítségével. A windowsos változat telepítésekor egyúttal a BMENET-bez való csatlakozáshoz szükséges beállításokat is megteszi.

platform	software	dokumentáció	egyeb
64 bites Windows (Vista, 7)	vpnclient-win-msi-5.0.07.0240-64.exe (beta)	user guide readme	Vista operációs rendszeren a VPN Client telepítése előtt telepíteni kell a Service Pack 2t és a KB952876 hotfixet.
32 bites Windows (2000, XP, Vista, 7)	vpnclient-win-msi-5.0.07.0240-32.exe (beta)	user guide readme	
32 bites Windows (XP, Vista, 7)	vpnclient-win-msi-5.0.06.0160.exe	user guide readme	
Mac OS X	vpnclient-darwin-4.9.01.0100-universal-k9.dmg	user guide readme	10.4.x, 10.5.x
	vpnclient-darwin-4.8.00.0490-GUI-k9.dmg	user guide readme	10.2.x, 10.3.x
Linux	vpnclient-linux-x86_64-4.8.02.0030-k9.tar.gz	user guide readme	

VPN kapcsolat beállítása

A fenti windowsos telepítő az itt megadott beállításokat megteszi automatikusan telepítéskor. Akinek már van a gépén telepítve Cisco VPN Client, vagy nem Windowsot használ, annak a következő beállításokkal kell létrehoznia egy új csatlakozási bejegyzést.

A Remote Access VPN használata

VPN client software telepítése

A műegyetemi Remote Access VPN használatához a Cisco VPN Client szükséges a távoli felhasználó számítógépén. A Cisco VPN Client letöltéséhez kattintson a megfelelő gombra a letöltés megkezdéséhez.

Open File - Security Warning

The publisher could not be verified. Are you sure you want to run this software?

Name: vpngclient-winvist-5.0.07.0249-32.exe
 Publisher: Unknown Publisher
 Type: Application
 From: D:\Letöltés

Always ask before opening this file

This file does not have a valid digital signature that verifies its publisher. You should only run software from publishers you trust.
[How can I decide what software to run?](#)

platform	download link	documentation	notes
64 bites Wind (Vista, 7)			
32 bites Wind (2000, XP, Vista)			operációs rendszeren a VPN Client telepítése elengedhetetlenül kell a Service Pack 2-t és a SP3-t telepíteni.
32 bites Wind (XP, Vista, 7)			376 hotfixet.
Mac OS X	vpngclient-darwin-4.8.00.0490-GUI-k9.dmg	user guide readme	10.5.x
Linux	vpngclient-linux-x86_64-4.8.02.0030-k9.tar.gz	user guide readme	10.2.x, 10.3.x

... majd telepítés és futtatás, ami eltarthat egy kis ideig.

VPN kapcsolat beállítása

A fenti windows telepítő az itt megadott beállításokat megteszi automatikusan telepítéskor. Akinek már van a gépén telepítve Cisco VPN Client, vagy nem Windows-t használ, annak a következő beállításokkal kell létrehoznia egy új csatlakozási bejegyzést:

- connection entry: BMENET
- host: ravpn.bme.hu
- authentication: group authentication
 - name: BME
 - password: WolfgangAmadeus
- transport
 - enable transparent tunneling
- IPsec over UDP
 - allow local LAN access

Tűzfal beállítása

Ha a kliens gépen personal firewall működik, vagy a kliens gép és a műegyetemi VPN koncentrátor között tűzfal van, akkor azon be kell engedni a VPN koncentrátor felől érkező IPsec forgalmat.

A 152.66.0.0/23 hálózat felől az 500-as ill. 4500-as UDP portra érkező csomagokat kell átengedni a tűzfalon. Ha a VPN kliens és a koncentrátor között címfordítás (NAT) történik, akkor a 4500-as UDP portot használja a VPN kliens, ellenkező esetben az 500-as portot.

Az utolsó lépés pedig már csak a BMENET azonosító és jelszó beírása, csatlakozás, majd a JSTORE (www.jstore.org) vagy a BME OMIKK (www.omikk.bme.hu) oldalának meglátogatása van hátra, valamint a böngészés.

Fontos megjegyzés: miután a programot az egyetemen telepítette a laptop, otthon és bárhol máshol is lehet böngészni az adatbázisban, csupán a csatlakozást kell megismételni.

4. FSZEK – Fővárosi Szabó Ervin könyvtár

4.1 Mit kereshetsz és hol?

A Szabó Ervin könyvtár (www.fszek.hu) elérhető adatbázisait itt találhatod meg: <http://www.fszek.hu/adatbazisok>. Ezek közül kiemelkedő tanulmányokat nyújt a már többször is említett EBSCO és JSTORE adatbázis.

4.2 Mi szükséges a használathoz?

Ahogy a könyvek kölcsönzése, a könyvtár adatbázisainak használata is olvasójeggyel történhet.

Az olvasójegy kiváltásáról itt tájékozódhatsz:

- tagkönyvtárak nyitvatartása és beiratkozási díja:
http://www.fszek.hu/hasznalat/?article_hid=1697
- A központi könyvtár szolgáltatásai: http://www.fszek.hu/hasznalat/?article_hid=1696

Fontos megjegyezni, hogy a kölcsönzést leszámítva az adatbázisok használatához elegendő az ingyenes „helyben olvasó” olvasójegy.

4.3 Helyhez kötött használat

A könyvtár újdonsága, hogy a JSTORE különböző csomagjai is elérhetőek a tagok számára, ami kiemelten fontos lehet a kommunikáció szakos hallgatóknak a releváns tanulmányok szempontjából. Az egyedüli kikötés, hogy az adatbázist csak a könyvtár területén lehet használni. Érdemes hordozható eszközzel készülni, illetve saját e-mail címre is el lehet küldeni, ha a tanulmány megőrzése fontos.

4.4 Otthoni használat

Otthoni használatra tökéletes lehetőséget nyújt az EBSCO, melyhez a könyvtár oldalán keresztül a belépés csupán az olvasójegy vonalkódjával történik (attól teljesen függetlenül, hogy az olvasójegy kölcsönzésre is feljogosít vagy csak helyben olvasást engedélyez).

A vonalkód megadása után *EBSCOhost Web*-re kattintva bejelölhetőek a különböző adatbázisok, ahol keressen, illetve ne keressen a rendszer. Mindez biztosítja a relevánsabb találati eredményeket. Majd a *folytatás*-ra kattintva nyitott az út a tanulmányok közötti böngészéshez.